

da

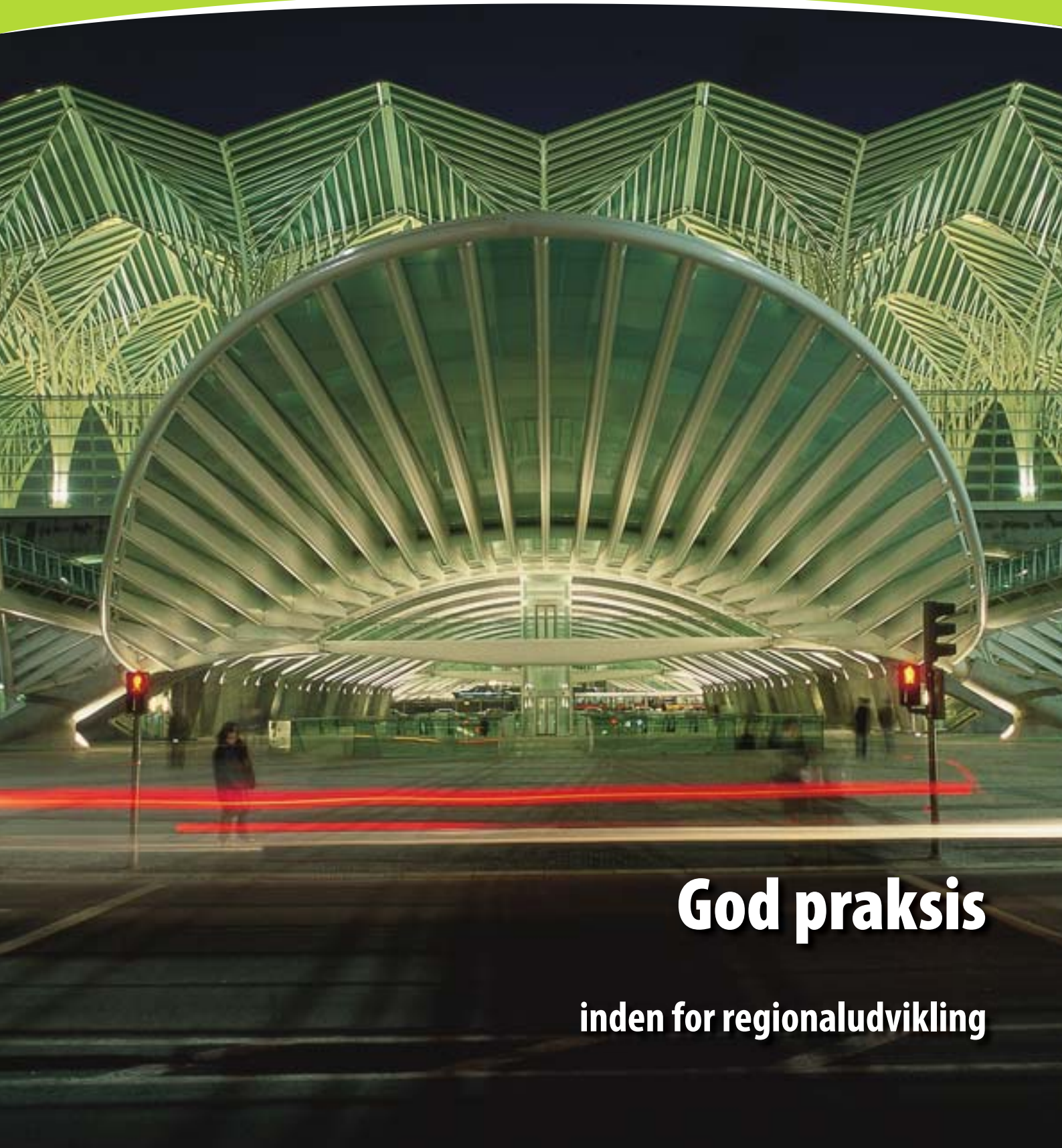

Den Europæiske Union
Regionalpolitik

info regio

| Nr. 16 | maj 2005 |

panorama

God praksis

inden for regionaludvikling

Indhold

God praksis inden for regionaludvikling

Undervisning i god praksis

Strukturfondenes gennemførelse betragtes ofte som en værditilvækst for EU. Det gælder bl.a. indlæring af god praksis i forvaltningen af strukturfondsprogrammer gennem tiderne, fra én programperiode til den næste, og gennem erfaringsudveksling mellem medlemsstater og regioner.

Forbedret evalueringskapacitet i medlemsstaterne

Generaldirektoratet for Regionalpolitik har i 2004 analyseret midtvejsevalueringerne af mål 1- og mål 2-programmerne for at gøre status over resultaterne og overveje, hvordan der fremover kan bygges videre på den gode praksis.

Beretning: Sverige

EFRU i aktion:

Tyskland, Frankrig, Det Forenede Kongerige, Grækenland

Beretning: Tjekkiet, Ungarn, Polen, Slovakiet

Reportage: irske opskrifter på succes

Irland var det fattigste land i EF ved sin indtræden i 1973, men er nu 30 år senere blevet en af de mest velstående i Unionen. Det skyldes ikke mindst landets evne til at udnytte alle tænkelige former for fællesskabsstøtte. Men hvad var det, der satte den irske økonomi i gang? Hvad kan de nye medlemsstater lære af den irske fremgang? Vi fremviser nogle eksempler på god praksis.

Beretning: Belgien

Beretning: Spanien

EFRU i aktion: Nederlandene, Portugal, Danmark, Italien

Billeder (sider): Europa-Kommissionen (1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10), A.Janssens/Euro Liège TGV (11), Örebro län (12), AZ publica (13), Nicéphore Cité (13), Creggan Enterprises Ltd (13), URBAN Greece (13), Ministerstvo pro místní rozvoj (14), National Roads Authority (15), Dublin Bay Project (16), Women's Community Projects (Mullingar) Association Ltd (17), AEIDL (17), National University of Ireland, Maynooth (18), Région wallonne (19), URBAN II Noord aan de Rotte (21), Nordjyllands Amt (21), Ministério da Ciência, Tecnologia e Ensino Superior (21).

Forsidebidrag: Banegården »Estação do Oriente« i Lissabon (Portugal) blev bygget til Expo 98 med støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.

Følgende personer har ligeledes medvirket ved udarbejdelsen af denne udgave: Pierre Ergo, Véronique Faure, Veronica Gaffey, Jean-Luc Janot, José Luis Kaiser, Ann Martin, Catherine Mathot, Eirini Nikolaïdou, Wolfgang Petzold.

Ansvarshavende redaktør: Thierry Daman, Europa-Kommissionen, GD for Regionalpolitik

Bladet trykkes på engelsk og fransk på genbrugspapir.

Den tematiske dossier er tilgængelig på 19 EU-sprog på internetadressen http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

Teksten i denne publikation har ingen retslydighed.

3

9

12

13

14

15

19

20

21

Forvaltning af strukturfondsprogrammer

Undervisning i god praksis

af John Bachtler⁽¹⁾

Strukturfondenes gennemførelse betragtes ofte som en værditilvækst for EU. Det gælder bl.a. indlæring af god praksis i forvaltningen af strukturfondsprogrammer gennem tiderne, fra én programmeringsperiode til den næste, og gennem erfaringsudveksling mellem medlemsstater og regioner. Alle faser i programgennemførelsen har således givet erfaringer, som alle kan lære af.

Udklækningsanstalt for virksomheder i Egg i Vorarlberg (Østrig)

Strukturfondens forvaltning indebærer nogle enorme udfordringer. Det er en kompleks og krævende opgave at formidle store tilskud, både flerårige og tværsektorielle, inden for en administrativ ramme, der af og til går national forvaltningspraksis imod. Erfaringerne fra de sidste 15 år viser ikke desto mindre, hvordan medlemsstaterne har kunnet anvende strukturfondene til at skabe en værditilvækst for Fællesskabet og finde nye løsninger på regionalpolitiske problemer. En af de mest værdifulde aspekter af denne støtte er potentialet for indlæring af god praksis i forvaltningen af strukturfondene, dels over tid fra én programperiode til den næste, dels gennem erfaringsudveksling mellem medlemsstater og regioner.

Programforvaltning: hvert land sit system

Hver enkelt medlemsstat har udviklet sin egen programforvaltning, der af og til har regionale karakteristika. Helt generelt kan man skelne mellem lande, der har:

- > et *differentieret* system, hvor ressourcerne fordeles gennem separate administrative strukturer, der er oprettet specielt med henblik på at forvalte strukturfondene (det er tilfældet i Nederlandene, Sverige og Det Forenede Kongerige)
- > et *formidlende* system, som det er tilfældet i Østrig, Spanien, i visse af de tyske delstater og i størstedelen af de nye delstater, hvor ressourcer formidles gennem ministerier eller nationale/regionale organer

⁽¹⁾ Professor John Bachtler er direktør ved European Policies Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow (Det Forenede Kongerige).

> *sammensatte* systemer, der udgør en kombination af de to foregående metoder, som det forekommer i Finland, Frankrig og Italien.

Hver løsning har sine fordele og ulemper. Differentierede systemer kan være komplekse fra et administrativt synspunkt (og mindre velegnede til omfattende mål 1-interventioner), men de tillader en bredere og mere sammenhængende strategi, en gennemskuelig beslutningsproces og en mere synlig EU-finansiering. De formidlende systemer fungerer derimod på en mere direkte og standardiseret måde, men har ofte sværere ved at integrere forskellige interventioner og opnå en løftestangseffekt i anvendelsen af EU-finansiering.

Udlisitering af programforvaltningen: Mål 2-sekretariatet for Nordrheinland-Westphalen (Tyskland)

En måde at forvalte strukturfondene på, der er almindeligt forekommende i differentierede forvaltnings-systemer, er udlisitering af en del af programadministrationen i et bestemt sekretariat, som det længe er foregået i visse dele af Belgien, Nederlandene og Det Forenede Kongerige. Til denne gruppe tilsluttedes for nylig Nordrheinland-Westphalen, der har oprettet et »Ziel 2 Sekretariat« (mål 2-sekretariat), der varetages af et rådgivningskontor, som har til opgave at forbedre koordineringen mellem programudvalgene, yde teknisk bistand til en lang række ministerier og andre instanser, som deltager i programadministrationen, og være ansvarlig for reklame- og informationsaktiviteterne.

Omkørselsvejen i Bragança (Norte, Portugal) gør det lettere at komme til Spanien.

I de sidste 10 til 15 år har man i adskillige EU-medlemsstater kunnet se en tendens til øget regionalisering af programforvaltningen med Grækenland og Irland som de to seneste eksempler. I en række regioner er der oprettet særlige midlertidige organer, der har til opgave at formidle forvaltningen af bestemte tematiske eller subregionale programafsnit. Det er f.eks. tilfældet i Østrig (regionale forvaltningskontorer), Frankrig (globaltilskud), Italien (integrerede programmer/projekter) og Det Forenede Kongerige (handlingsplaner).

For at opnå en bedre styring af balancen mellem ressourcetildeling og de strategiske program mål har man gjort forvaltningssystemerne mere sofistikerede. Undersøgelser af evalueringsalternativer viser, at forvaltningens effektivitet først og fremmest afhænger af, at de organisationsmæssige roller og processer er godt defineret og af, at der udvises en pragmatisk hensyntagen til innovation. En vigtig faktor, der bidrager til at forbedre forvaltningen, er netsamarbejdet mellem programsekretariatene, og denne procedure har længe været anvendt til strukturfondenes gennemførelse i Østrig, Nederlandene og Det Forenede Kongerige.

England (Det Forenede Kongerige): »Best Practice Initiative« for bedre programforvaltning i England

I 2003 lancerede det britiske kontor under vicepremierministeren et »Best Practice Initiative« for at forbedre forvaltningen af strukturfondene i England. Initiativet var opbygget omkring tre hovedakser: (a) en detaljeret oversigt over god praksis, der kunne duplikeres, og de svagheder, som skulle overvindes, særlig med hensyn til strategisk ledelse og projektstøtte, (b) en strategi for efter- og videreuddannelse for at hæve programkompetence og -viden samt (c) netsamarbejde og tilvejebringelse af værktøjer til støtte af indlæringen.

Markedsføring af programmet: reklame og information

Information spiller en central rolle i strukturfondenes programmering. Programmerne skal orientere og inddrage eksisterende og potentielle støttemodtagere for at sikre, at de ved, om en ansøgning er hensigtsmæssig, hvordan man laver en ansøgning af høj kvalitet, og hvordan projektet gennemføres på effektiv vis. Partnerne i programmet har behov for information, hvormed de kan opnå en smidig forvaltning og styring af programmet, og den brede offentlighed skal holdes orienteret om strukturfondenes bidrag til regionens udvikling og til eventuelle forbedringer af levevilkårene.

For indeværende strukturfondsperiode (2000-2006) er der lagt større vægt på reklame og information om strukturfondene. Programmerne har imidlertid forskellige informationsbehov over programlevetiden. Der kan angives en række eksempler på god praksis, herunder følgende:

Indretning af arkæologiske lokaliteter i Athen (Grækenland) i forbindelse med De Olympiske Lege i 2004

- > identifikation af målgrupperne, af deres informationsbehov og forventede svar
- > valg af rette værktøjer, idet det sikres, at de har et veldefineret formål, hensyntagen til målgruppens forventninger og formidling af utvetydig og letforståelige information
- > etablering af et hensigtsmæssigt informationsstyringsystem med en klar definition af roller og ansvar, tilstrækkelige ressourcer, god udnyttelse af resultaterne og indbyggede mekanismer til vurdering af interventionens effektivitet.

Grækenland: markedsføring af strukturfondene

I Grækenland har forvaltningsmyndigheden for EF-støtterammen oprettet en samlet informationsramme for at holde støttemodtagerne og offentligheden orienteret. Den omfatter et netværk af cirka 50 reklame- og informationsmedarbejdere, en central informationskoordineringsgruppe, et detaljeret *vademecum* om krav til reklame og information i hele programmets livscyklus og et modul til evaluering af informationsaktiviteternes effektivitet.

Programmets afholdelse: gennemgang af projektansøgninger og udvælgelse

Programmerne er mere end nogensinde under pres med hensyn til at opfylde deres målsætninger med de sanktioner og incitamenter, der er forbundet med reglen om frigørelse efter to år og præstationsreserven. Programmyndighederne fokuserer i stadig højere grad på kvalitet, generering af bedre projekter understøttet af en strategisk tankegang og en stor sandsynlighed for at blive gennemført inden fristens udløb. Med hensyn til de regioner, der er i fare for at miste bistanden i 2007, tilstræbes det desuden, at projekterne har sat et vedvarende præg på regionen.

I en sådan sammenhæng spiller gennemgangen af ansøgningerne og projektudvælgelsen en vigtig rolle. Vurderingen af ansøgninger er med tiden blevet mere systematisk og professionel, idet mange regioner benytter mere avancerede metoder til at karaktergive, vægte og klassificere projekterne (særlig i Irland, Nederlandene og Det Forenede Kongerige). Anvendelsen af adgangs- og kvalitetskriterier gør programledelsen i stand til at påvirke ansøgningernes form og prioritere projekterne og ressourcetildelingen. I Tyskland, Italien og i Spanien anvendes uafhængige eksperter, paneler af specialister og andre bidragsydere (banker f.eks.) tit i forbindelse med bestemte foranstaltninger og opgaver, særlig til store og komplekse infrastrukturprojekter eller meget specialiserede F&U-initiativer. Oplæring af støtte-

modtagere i projektevalueringsteknik tillægges også høj prioritet.

Hvert enkelt system har under alle omstændigheder behov for vurderings- og udvælgelsesprocedurer, der er strømlinede og gennemskelige, for at være fleksible nok til både at gennemgå innovative ansøgninger og samtidig foretage en hurtig behandling af mindre risikable projekter og for at indbefatte støtteordninger til at hjælpe støttemodtagere med projektgennemførelsen.

Italien: forøgelse af projektkvalitet gennem integrerede lokale programmer

Blandt en lang række integrerede projekter i Italien er der indført »*Programmi Integrati per lo Sviluppo Locale*» (PISL), Integrerede lokale udviklingsprogrammer, i visse regioner for at forbedre projektkvaliteten og de regionale aktørers strategiske kompetencer. Hver PISL repræsenterer i sig selv en »meso-level«-strategi bestående i en række sammenhængende integrerede og tværsektorielle aktioner (der omfatter infrastruktur- og erhvervsstøtte), som udgør en sammenhængende, territorial ramme til udtænkning, udvælgelse og afholdelse af projekter.

Østrig: forbedring af kvaliteten og gennemskeligheden ved identificering og udvælgelse af projekter

I Østrig arbejder »*regionale forvaltningskontorer*« med projektansøgere på lokalt niveau for at generere ansøgninger og afholde projekter af høj kvalitet. For at forbedre gennemskeligheden og sammenhængen ved udvælgelsen af projekter anvendes der »*Mafsnahmenverantwortliche Förderstelle*« (foranstaltningssledere) i hvert enkelt støtteorgan for at garantere en standardiseret fremgangsmåde ved modtagelsen og gennemgangen af ansøgningerne, udvælgelsen af projekter og fastlæggelsen af støttetildelingen.

Information til forbedring af programmeringen: overvågningsfunktionen

Overvågningen eller opfølgningen af strukturfondenes programmer er ofte blevet betragtet som sekundær i forhold til den langt vigtigere programgennemførelse. I de senere år har overvågningen opnået anerkendelse som en nødvendig betingelse for en effektiv programmering, hvor kritiske oplysninger bidrager til udformningen af programudarbejdelse, -gennemførelse og -evaluering.

Rensningsanlægget i Danutoni (Rumænien) har modtaget støtte fra Phare og Ispa.

Besøg ved overrislingsanlæg finansieret af Feder på vestkysten af øen Réunion (Frankrig)

Tilsyn med den finansielle og driftsmæssige udvikling: nationale og regionale overvågningssystemer

Nu hvor programovervågningen har fået en mere central betydning, har mange medlemsstater investeret i udvikling af fælles og brugervenlige systemer, hvorved der både kan føres tilsyn med finansielle indikatorer (bevillinger, betalinger) og driftsmæssige indikatorer (projektstatus og -fremgang). En af de bedst kendte er det franske overvågningssystem, Presage, der anvendes i flere lande. Andre eksempler er Sirgis og SINIT i Italien, STINS i Sverige og på regionalt niveau efREporter i Sachsen-Anhalt (Tyskland). Blandt den nye generation af systemer, der er taget i anvendelse i de nye medlemsstater, kan nævnes SIMIK i Polen, som er under omlægning til et netsamarbejde under betegnelsen SIMIK-NET. Det er interessant at bemærke, at erfaringerne med overvågning af strukturfondene anvendes til at udvikle mere omfattende systemer til at føre tilsyn med statslige indgreb, som det er tilfældet i Italien med MIP (overvågning af offentlige investeringer).

En effektiv overvågning begynder med, at tilsynsindikatorerne identificeres, defineres og kvantificeres, idet der tages hensyn til, i hvilken udstrækning der kan indsamles

data og relevansen heraf. Det fordrer en dataindsamlings- og -arkiveringsinfrastruktur, der ideelt set leverer tidstro information til programmeringsformål. Endelig er det vigtigt at udvikle menneskelige ressourcer, der har indsigt i overvågningsteknik, gennem en blanding af opmærksomhedsfremmende og motiverende mekanismer for at sikre standardiserede procedurer. Alt dette er på ingen måde lige ud ad landevejen, og de fleste regioner har på forskellige tidspunkter kæmpet med kvantificering af indikatorer, tekniske hindringer forbundet med edb-systemer og manglende nøjagtighed og anvendelighed af tilgængelige oplysninger.

Partnerskab: at lære at arbejde sammen

Partnerskabet, der er en af de fundamentale principper i strukturfondenes gennemførelse, har sandsynligvis mere end noget andet aspekt i EU's samhørighedspolitik haft stor indflydelse på, hvordan regionaludviklingen udøves i EU. Det er også en af de principper, som det er sværest at føre ud i livet, da det kræver en kollektiv indsats omkring fælles mål med partnere fra forskellige institutioner og med forskellig organisationskultur og divergerende prioriteter og interesser. Ikke desto mindre er begrebet partnerskab gået fra et niveau, hvor det blev betragtet som et formelt lovmæssigt krav, til en mekanisme, der (i varierende grad rundt omkring i EU) ses som en effektivitetsmæssig forbedring af den strategiske planlægning, programfor-

Organisationen PUZZLE i Hultsfred (Sverige), der støttes af Feder, stiller sin ekspertise til rådighed for rockmusikken, som den lille by har specialiseret sig i.

valtningen og projektudvælgelsen, der bibringer programmet en større grad af ejerskab og øger mulighederne for innovation.

Der er høstet vigtige erfaringer på dette område. Partnerskab handler ikke blot om at sikre overvågningsud-

valgenes repræsentationsevne. Bidrag fra de enkelte partnere skal håndteres, og der skal skelnes mellem strategiske og driftsmæssige roller, som de forskellige partnere kan spille i forskellige faser af programmets levetid. Disse partnere har også behov for uddannelse og teknisk bistand, hvis de skal kunne medvirke på effektiv vis.

Det Forenede Kongerige: et partnerskab i arbejde i det vestlige Skotland

Partnerskabet går på tværs af hele den økonomiske og sociale revitalisering i det vestlige Skotland. Partnerne deltager aktivt, ikke blot i overvågningsudvalget, men også i et antal rådgivende organer og gennemførelsesudvalg, der vurderer ansøgninger og fremlægger anbefalinger til projektudvælgelsen. Gruppegennemgangen af projektansøgninger anvendes til at opnå en god balance mellem objektive udvælgelseskriterier og enkeltpersoners viden og ekspertise. En sådan fremgangsmåde bidrager mere generelt til at undgå dobbeltarbejde og opnå en større forståelse og bedre arbejdsrelationer mellem regionens institutioner.

Indlæring og erfaringsudveksling

Endelig indebærer en effektiv programforvaltning en proces, der indebærer indlæring og tilpasning af systemer og procedurer. Efterhånden som nationale og regionale forvaltningsmyndigheder indhøster erfaringer undervejs i programforløbet, gennemløber de en udviklingsmæssig indlæringskurve inden for alle de ovennævnte programmeringsprocesser.

En anden faktor, som har bidraget væsentligt til udviklingen af god praksis, er stabiliteten af det institutionelle miljø, der har bidraget til nytænkning og eksperimentering i fondenes gennemførelse. En fælles international lovramme har hjulpet det tværnationale netsamarbejde på vej, hvilket har bidraget til at udvide horisonten og lettet udvekslingen af god praksis.

Forbedret forvaltning af strukturfondsprogrammerne gennem erfaringsudveksling: IQ-Net

IQ-Net er et godt eksempel på tværnationalt samarbejde inden for programforvaltning. Dette aktørnet sammenknytter forvaltningsmyndighederne i mål 1- og mål 2-programmerne i ti medlemsstater og har til formål at fremme anvendt forskning og debatter om god praksis i forvaltningen af strukturfondsprogrammerne. Mange af eksemplerne i nærværende artikel har hentet inspiration herfra.

Nærmere oplysninger:

<http://www.eprc.strath.ac.uk/iqnet/>

Midtvejsevaluering af strukturfondene

Forbedret evalueringskapacitet i medlemsstaterne

Generaldirektoratet for Regionalpolitik har analyseret midtvejsevalueringerne af mål 1 og mål 2-programmerne for at gøre status over resultaterne og overveje, hvordan der fremover kan bygges videre på den gode praksis ⁽¹⁾.

Midtvejsevalueringen af alle strukturfondsprogrammerne, som gennemførtes under ledelse af forvaltningsmyndighederne i partnerskab med Europa-Kommissionen, afsluttedes sidst i 2003, hvilket gav anledning til en revidering af programmerne midt i programforløbet og tildelingen af præstationsreserven (se artikel) i 2004.

Kvalitet

Disse evalueringer er generelt set af en højere kvalitet end dem, som strukturfondene førhen har afholdt. De har resulteret i nogle vældig gode eksempler på god praksis. Der afsattes betydelige ressourcer til denne opgave (over 35 mio. EUR for mål 1- og 2-regionerne), og kvaliteten af initiativet og partnerskabet i regionerne og med Kommissionen havde en positiv indvirkning på kvaliteten af evalueringerne.

De svagheder, som konstateredes i evalueringerne, var forbundet med de korte frister for gennemførelse af samtlige evalueringer (nogle af de programmer, der blev sent færdige, har endnu kun oplevet begrænset aktivitet, som kan evalueres), evalueringernes omfang (otte spørgsmål for hver foranstaltning og prioritet) og i visse tilfælde metode-mæssige problemer (manglende forudgående undersøgelse, utilstrækkelig analyse).

Resultaterne af evalueringerne

Det er vanskeligt at sammenfatte resultaterne af en så bred vifte af programmer, men der kan ikke desto mindre drages følgende generelle konklusioner omkring evalueringerne:

- > I næsten alle tilfælde konkluderedes det, at **programmernes strategier stadig er hensigtsmæssige**.
- > Det var ofte **for tidligt at evaluere programmernes effektivitet** på grund af deres langsomme eller sene start. Overvågningsordningen gav anledning til visse problemer, og det var tit nødvendigt at omdefinere indikatorer og mål.
- > Det var i mange tilfælde **for tidligt at evaluere programmernes indvirkning**, selv om evalueringsgruppen i visse tilfælde anbefalede at revidere målene på grundlag af erfaringerne fra de første gennemførelsesår. Den anvendte makroøkonomiske model for de store fællesskabsstøtterammer udsiger, at **programmerne er godt på vej til at opfylde deres overordnede målsætninger**.

Marketerikunsten modtager støtte under Welsh Regional Technology Plan (Det Forenede Kongerige) med finansiell bistand fra Feder.

- > Effektiviteten blev ofte defineret som absorbering af støttemidler snarere end omkostninger pr. gennemførelse eller opnået resultat. Kravene under »N+2«-reglen ⁽²⁾ har gjort, at **den finansielle absorption er klart forbedret** i forhold til tidligere.
- > Evalueringerne viste, at det hastede med at **forbedre kvantificeringen af målene**.
- > **Gennemførelsesprocedurerne** viste sig at opfylde de lovmæssige krav og være **væsentligt forbedret** i forhold til tidligere.

Selv om midtvejsevalueringerne ikke var beregnet på at evaluere strukturfondenes bidrag til Lissabon-prioriteterne, gav evalueringsresultaterne imidlertid nogle interessante oplysninger herom:

- > Med hensyn til **transport og tilgængelighed** viste evalueringerne, at der er opnået stor fremgang inden for store vej- og jernbaneprojekter. Udviklingsprojekter for havne, luft-havne og lokale transportinitiativer skrider også fremefter, selv om det sker i et mere adstadigt tempo.
- > Strukturfondene deltager i **videnøkonomien** ved at støtte samarbejdet mellem forskningsinstitutter og erhvervsliv, udvikling af forskningscentre og erhvervsklynger, adgang til bredbånd, regionale innovationsstrategier og uddannelse af forskere samt projekter inden for anvendt forskning. Der ydes støtte til et stort antal nyskabende initiativer og metoder, men nogle tager længere tid end andre at sætte i værk.

⁽¹⁾ The Mid Term Evaluation in Objective 1 and 2 Regions — Growing Evaluation Capacity, November 2004. Tilgængelig på internetadressen: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/evaluation/tech_en.htm

⁽²⁾ I henhold til denne regel skal årlige bevillinger til et program, der er finansieret under fondene, være opbrugt inden udløbet af det andet år efter forpligtelsesindgåelse (idet »n« er forpligtelsesåret), således at alle ubrugte bevillinger automatisk falder væk, undtagen i ekstraordinære tilfælde.

Salzburg (Østrig): Foreningen Frau und Arbeit (Kvinde og Arbejde) yder støtte til kvinder, der ønsker at starte egen virksomhed.

- > **Iværksætterkapaciteten** støttes gennem den hjælp, der ydes til nystartede virksomheder, til innovative virksomheder — både små og store —, til udvikling af business parks, til rådgivningstjenester og til oprettelse af særlige risikovillige fonde. Mange af disse interventioner er ansporet af efterspørgslen, og hvis de skrider for langsomt frem, er det, fordi de er knyttet til den generelle økonomiske afmatning, der har karakteriseret de første programår.
- > Fremme af **social integration** er en anden vigtig dimension for størstedelen af mål 1- og mål 2-programmerne, og de fleste evalueringer viser, at resultaterne på dette område er tilfredsstillende eller endog over forventningerne. De integrerede aktioner lader til at være de mest effektive, selv om de kræver flere ressourcer.
- > **Miljøet** er en horisontal prioritet under strukturfondene, og evalueringerne viser, hvordan den praktiske integration af denne prioritet kan forbedres, og hvordan begrebet **bæredygtig udvikling** kan konkretiseres i programmerne. Strukturfondene støtter desuden direkte miljøaktioner, herunder sanering af industriområder, udvikling af vedvarende energikilder og adgang til drikkevand, behandling af spildevand og affald samt anlæggelse af beskyttede områder. Den klassiske form for projekter skrider frem som forventet, mens de mere nyskabende foranstaltninger tager noget længere at sætte i gang.

Evalueringernes anvendelse

Alle disse resultater bidrog først og fremmest til at revidere og tilpasse programmerne midtvejs i forløbet. Det var især forvaltningsmyndighederne, overvågningsudvalgene og gennemførelsesstrukturterne, der benyttede sig af evalueringerne. I visse mål 1-regioner, hvor strukturfondene er mere synlige, gav evalueringerne anledning til en offentlig debat i politiske kredse og i medierne.

Evalueringerne havde stor indvirkning på forbedringen af gennemførelsesbestemmelserne, herunder videreudvikling af indikatorsystemer, en bedre hensyntagen til horisontale prioriteter og forbedrede projektudvælgelseskriterier. Ændringerne i programtilskuddene var først og fremmest dikteret af de berørte programmets absorptionssevne, om end evalueringerne også påvirkede beslutningstagningen.

To centrale forhold havde en positiv indflydelse på midtvejs-evalueringernes anvendelse:

- > **Evalueringernes kvalitet:** Der er tendens til, at evalueringer af høj kvalitet, der har anvendt strenge metodikker, præsenteret resultaterne på en letforståelig måde og formuleret specifikke anbefalinger, anvendes i højere grad.
- > **Et aktivt partnerskab, som er involveret i evalueringens gennemførelse:** Evalueringerne anvendtes oftere i de tilfælde, hvor forvaltningsmyndigheden og overvågningsudvalget var interesseret i evalueringens resultat og deltog i processen ved at levere information og indgå i en dialog med evalueringgruppen med behørig respekt for deres uafhængighed.

En voksende evalueringsevne

Det er Kommissionens opfattelse, at midtvejs-evalueringen har påvist en stigende evalueringsevne hos de myndigheder, som er ansvarlige for strukturfondene, og blandt evalueringsmedarbejderne. Fremover gælder det om at drage nytte af disse læresætninger og styrke evalueringsevnen i hele den udvidede Union. Det er vigtigt fremover at tilnærme sig en evalueringsform, der i højere grad modsvarer behovene, hvor forvaltningsmyndighederne og overvågningsmyndighederne påtager sig et større ansvar for at udpege områder, hvor en evaluering indebærer en værditilvækst. Evalueringen kan således blive et mere integreret forvaltningsværktøj, der bidrager til forbedrede programresultater.

Nærmere oplysninger: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/evaluation/tech_en.htm

Wales: Når evaluering forbedrer den administrative praksis

Erfaringerne fra tidligere programmer har vist, at det er nødvendigt at styrke overvågnings- og evalueringsordningerne. Wales anvender dette princip på både gennemførelsesprocessen og resultaterne, så de muligheder og følgevirkninger, der er knyttet til strukturfondene, optimeres.

Hovedformålet med gennemførelsesfasen er at sørge for, at gode projekter bliver vellykkede. Wales har i første omgang søgt at etablere nogle robuste evaluerings- og overvågningsordninger.

Midtvejs-evalueringen har bekræftet, at denne fremgangsmåde skal suppleres med regelmæssig kontakt med projektinitiativtagerne og standardisering af processerne. Der blev gjort en indsats for at give ansøgningsprocedurerne et mere kundeorienteret fokus og understøtte overdragelsen med opfølgende foranstaltninger. En nylig kundetilfredshedsforespørgsel har bekræftet, at procedureforenklingen og den kundeorienterede metode har givet resultat.

Evalueringen af tværgående temaer (beskæftigelse, lige muligheder, miljø osv.) er også blevet styrket, både på projektudvælgelsesstadiet og dernæst i overvågningsfasen, idet der føres tilsyn med anvendelsen af god praksis. Fra det øjeblik, hvor ansøgningen indgives, arbejder et særligt konsulentteam med ansøgeren, så disse temaer kan indarbejdes i vedkommendes projekt.

Projekter, der særlig lægger vægt på tværgående temaer, holdes i øjesyn med henblik på god praksis. Genesis-projektet er et godt eksempel herpå. Projektet søger både at fremme erhvervsaktiviteter for kvinder og revitalisering af interventionsområdet ved at støtte børnepasningstjenester for kvinder, som ønsker at arbejde eller uddanne sig. Støttmodtagerne har desuden adgang til en lokal rådgivningstjeneste. Denne projekttipe betragtes som værende god praksis og iværksættes nu i andre dele af Wales.

Kontakt: enquiries-wefo@wales.gsi.gov.uk

Vægt på præstation

Præstationsreserven er en innovation fra perioden 2000-2006: 4 % af det strukturfondsbeløb, som blev tildelt de enkelte medlemsstater, blev sat til side i begyndelsen af programmeringsfasen, så de kunne tildeles programmer, der fungerede godt midtvejs i perioden.

Det var første gang finansielle bidrag fra strukturfondene var knyttet til programudførelsen. Præstationsreserven udgjorde godt 8 mia. EUR, og den bevilgedes af Kommissionen den 23. marts 2004.

Hvad er et vellykket program?

Strukturfondsforordningen ⁽¹⁾ lagde op til, at medlemsstaterne skulle evaluere præstationsniveauet i deres programmer i tæt konsultation med Kommissionen på grundlag af et begrænset antal opfølgingsindikatorer, der måler effektiviteten, forvaltningsevnen og den finansielle afholdelse. Med hensyn til effektiviteten identificerede medlemsstaterne et begrænset antal gennemførelses- og resultatindikatorer og fastlagde målene for resultaterne midt i perioden. De rent finansielle og forvaltningsmæssige kriterier anvendtes i de fleste medlemsstater og omfattede indikatorer og målsætninger knyttet til overvågning, evaluering, kontrol og projektudvælgelse samt finansiell absorbering.

Sidst i 2003 vurderede medlemsstaterne således, hvor godt deres programmer havde klaret sig, og præsenterede Kommissionen for en række forslag om ressourcefordeling. Nogle intense debatter over et kort tidsrum mundede ud i en række aftaler om de beløb, der skulle tildeles. Kommissionen understregede, at tilskuddene bør underkastes principperne om gennemskuelighed og retfærdighed og leve op til nogle objektive målte resultater. I størstedelen af tilfældene accepterede Kommissionen medlemsstaternes forslag. I andre blev der bedt om en yderligere forklaring vedrørende den anvendte metode, mens drøftelser med medlemsstaterne i nogle enkelte tilfælde medførte ændringer i de støttebeløb, der tildeltes de forskellige programmer.

Ressourcetildeling

I alt over 90 % af mål 1- og 2-programmerne modtog deres andel af præstationsreserven, hvilket ikke blot vidner om den succes, strukturfondenes gennemførelse repræsenterer, men også om en væsentlig præstationsmæssig forbedring i forhold til tidligere programmeringsperioder.

- Næsten 80 % af mål 1-programmerne modtog tilskud fra reserven, nogle under 4 % af deres oprindelige tildeling, andre mere. Grækenland var f.eks. det land, der var strengest i evalueringen af sine forslag og ekskluderede 10 programmer, mens der i Spanien, Irland og Portugal var nogle enkelte programmer, der ikke modtog noget som helst. I Grækenland varierede tildelingen af midlerne fra præstationsreserven fra 1,3 % til 16,9 % af de samlede bevillinger. I Italien tildeltes mellem 2,3 % og 7,2 %. I Irland tildeltes hele bevillingen ét program (økonomisk og social infrastruktur).

- Alle mål 2-programmerne, bortset fra visse tekniske bistandsprogrammer, modtog en del af reserven. Her er udsvinget i støttetildelingen mere begrænset, hvilket afspejler den succes, programmerne har haft med at opfylde deres målsætninger. Det største udsving ses i Frankrig med en støttetildeling på mellem 2 % og 6,5 % af bevillingerne og i England med en tildeling på mellem 4,02 % og 5,96 %.

God praksis i forvaltningen belønnes

Ressourcefordelingen giver kun en delvis forståelse. At så mange programmer modtager tilskud viser, at de har nået deres mål, men det viser også, at EU's regioner er blevet bedre til at forvalte strukturfondene. Tilskuddenes tilknytning til kriterier om god forvaltning har haft en positiv indvirkning på anvendelsen af støttemidler, projektudvælgelsen, overvågningen, evalueringen og den finansielle kontrol.

Første statusoversigt over præstationsreserven

Kommissionen har analyseret denne første gennemførelse af præstationsreserven i mål 1- og 2-regionerne ⁽²⁾. Blandt de tre typer anvendte indikatorer (knyttet til effektivitet, finansiell præstation og forvaltning) hævdede problemerne med at foretage en korrekt identificering af effektivitetsindikatorerne og fastlægge nogle hensigtsmæssige mål i nogle tilfælde evalueringen af programmernes præstation ud fra disse kriterier. At den finansielle præstation er bedre og udgiftsniveauerne højere end før i tiden skyldes først og fremmest N+2-reglen. Den generelle konklusion på analysen er, at det er forvaltningskriterierne, der har været mest effektive og haft en positiv indvirkning på programresultaterne.

Evaluering af den samfundsøkonomiske udvikling

Europa-Kommissionen har for nylig på internettet offentliggjort en ny vejledning i evaluering af samfundsøkonomisk udvikling (*Guide to the evaluation of socio-economic development*) i engelsk udgave. Vejledningen er frit tilgængelig for alle. Dette værktøj er baseret på erfaringerne fra Means-programmet, der handler om evalueringsmetodik. Det er hensigten at opdatere vejledningen jævnligt og udforske muligheden for at gøre en del af webstedet interaktivt for at fremme udvekslingen af erfaringer og god praksis mellem dem, der udfører evalueringerne, og evalueringsforfattere. <http://www.evaled.info>

EU har medfinansieret en række foranstaltninger til økonomisk reorganisering af området omkring den nye TGV-banegård i Liège (Belgien).

⁽¹⁾ Artikel 44 i Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 af 21. juni 1999 vedrørende generelle bestemmelser om strukturfondene.

⁽²⁾ Rapport om præstationsreserven og midtvejsevalueringen i mål 1- og mål 2-regioner, den 27. juli 2004. Tilgængelig på internetadressen: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/evaluation/tech_fr.htm

Östra Mellansverige (Sverige)

Foranstaltninger til bæredygtige projekter

Fredrik Eliasson, Länsstyrelsen i Örebro, mål 2, Vestsverige

Siden opstarten af mål 2-programmet for fem år siden har vi gennemgået en række forandringer inden for miljø, lighed mellem kønnene og social integration for immigranter. Disse emner er horisontale programkomponenter. Det betyder, at de skal indarbejdes i mål og aktiviteter for alle de finansierede projekter.

Midtvejsevalueringen af programmet viste imidlertid, at disse horisontale prioriteter ofte var dårligt indarbejdet i projekterne i modsætning til vækstmålene, der indgik i langt højere grad. Det gælder generelt, at selv om det er vanskeligt at finde projekter, der særlig vedrører miljø, lighed mellem kønnene eller social integration, er det meget vanskeligere at finde gode projekter for økonomisk udvikling, der omfatter disse temaer i deres daglige arbejde.

Det er vores opfattelse, at denne utilstrækkelige inddragelse af de horisontale prioriteter skyldes fire forhold: prioriteternes status, viden og information om disse temaer, deres inddragelse i projektet og deres omtrentlige definition. Det er således disse årsagssammenhænge, som vi skal koncentrere vores indsats om.

> Forbedring af de horisontale prioriteters status

Den første årsag til problemet skyldes det forhold, at de horisontale prioriteter ofte har en lavere status end projektets overordnede mål, det vil sige dets direkte bidrag til udviklingen. Fra forvaltningsmyndighedens synspunkt er det vigtigt at lægge mere vægt på disse forhold. Denne tankegang kan imidlertid bringes et skridt videre. Vores evalueringsprocedurer lægger allerede nu særlig vægt på projekter, der reelt inddrager horisontale prioriteter. Fremover vil projekter, der ikke planlægger at bidrage aktivt til mindst én af disse prioriteter, ikke længere modtage finansiering.

> Forbedring af viden og information

Når det gælder miljø, lighed mellem kønnene eller social integration, er det vanskeligt at træffe gode beslutninger uden at have den nødvendige viden. Det er årsagen til, at medarbejderne i mål 2-programmet for Vestsverige (ligesom for de fleste andre svenske strukturfondsprogrammer) er oplært i disse horisontale prioriteter. Hensigten er, at hver programmedarbejder skal kunne foreslå konkrete løsninger til projekternes initiativtagere. Vi har desuden udarbejdet en vejledning, der i simple vendinger over for projektgruppen forklarer, hvordan horisontale prioriteter kan indarbejdes i deres daglige arbejde.

> Inddragelse af horisontale prioriteter fra start af

Mange projekter inddrager kun de horisontale prioriteter i de sidste etaper af aktivitetsprogrammeringen, hvilket ganske ofte resulterer i kunstige eller dårligt tilpassede foranstaltninger. På et så sent tidspunkt i programmeringen er der næsten ingen plads til en naturlig integration af disse prioriteter. For at undgå denne situation bringer vi nu spørgsmålet om horisontale prioriteter på bane allerede ved første kontakt med støttemodtagerne.

> Fastlæggelse af klare og præcise prioriteter

Her drejer det sig om at lægge lige så stor vægt på horisontale prioriteter som på andre programprioriteter. Erfaringerne har vist, at det er vigtigt, at projekterne indeholder en klar definition af de horisontale prioriteter i projektplanerne. En nøjagtig definition af prioriteterne forenkler opfølgningen af målene og giver os desuden bedre mulighed for at stille krav til projekterne. Målet er selvfølgelig ikke, at disse krav skal opfattes som hindringer for projekternes afvikling. De skal hjælpe støttemodtagerne til at måle, i hvor høj grad inddragelsen af de horisontale prioriteter kan bidrage til regionens udvikling og vækst.

> Bæredygtig udvikling og klar forståelse af fordelene

Det kan konstateres, at vækstmålsætningen har tendens til at tilnærme sig målsætningen om miljøbeskyttelse. Selv om der er generel enighed om, at den økonomiske vækst bør have mindst mulig indvirkning på miljøet, ønsker vi at gå et skridt videre og tilstræbe, at støttemodtagerne ser miljøhensynet som en ressource i det regionale udviklingsarbejde. Projekter, der har en klart negativ indvirkning på miljøet, bør efter vores mening ikke modtage finansiering, simpelthen fordi de kan give bagslag og have en negativ indvirkning på den langsigtede regionaludvikling.

Giver vores arbejdsmetoder for de horisontale prioriteter så resultater? Vi håber, at de kommende evalueringer f.eks. vil vise, at immigranter er mere involveret i programmet, at støttemodtagere opfatter miljøkravene som faktorer i den økonomiske udvikling, eller at kvinder deltager i projekterne i samme udstrækning som mænd. Det kan allerede nu konstateres, at den andel af kvinder, der har en lederstilling i de af strukturfondene støttede virksomheder, er væsentlig større end den, som findes i andre virksomheder inden for samme sektor. Men jeg vil undlade at tage stilling til, om dette kan tilskrives den gode praksis, der indført i de horisontale prioriteter.

Kontakt: Fredrik.Eliasson@t.lst.se

»Formhuset« er udelukkende konstrueret med økologiske materialer.

TYSKLAND

En elektronisk administrator for strukturfondene i Sachsen-Anhalt

Samlede omkostninger: 300 000 EUR
EU-bidrag: 300 000 EUR

»Forvaltningssystemet »efREporter«, som delstaten Sachsen-Anhalt bragte til verden, kan både anvendes til at udsende information ad elektronisk vej og til at styre de finansielle støtteinstrumenter og følge projekterne hele vejen igennem de operationelle programmer. Ordningen giver mulighed for at udveksle information og erfaringer og indeholder en række moduler svarende til de forskellige projektfaser: behandling af ansøgning, udarbejdelse af finansieringsplan, indføjeelse af de oplysninger, der er nødvendige for evalueringen. efREporter, hvis pilotfase allerede er afsluttet, udnyttes nu fuldt ud af delstaten Sachsen-Anhalt. Systemet kan overføres til andre europæiske regioner og er allerede blevet tilpasset og integreret af adskillige tyske delstater under mål 1-programmet.«

Jürgen Biernath, finansminister for Sachsen-Anhalt
biernath@mw.lsa-net.de

DET FORENEDE KONGERIGE

Creggan Enterprises Ltd

Samlede omkostninger: 627 000 EUR
EU-bidrag: 314 000 EUR

»Creggan Enterprises Ltd (CEL) er en lokal udviklingsorganisation, der blev grundlagt i 1994 for at støtte den samfundsøkonomiske revitalisering af Creggan. Creggan er en af de ældste boligbebyggelser i Nordirland og betragtes af mange som en af de fattigste i regionen, da de har lidt meget under 30 års konflikt. CEL købte en fabrik, der lukkede i 1997 med tab af næsten 600 arbejdspladser. Den renoverede bygningerne, der var overdækket med politisk graffiti, for at indrette lokaler til nye eller ekspanderende virksomheder og for at skabe ny beskæftigelse, der kan bidrage til den igangværende revitalisering af området.«

Maeve Hamilton, deputy Principal
maeve.hamilton@detini.gov.uk

FRANKRIG

Nicéphore Cité, hjemsted for ressourcer og udvekslinger i lyd og billeder

Samlede omkostninger: 7 000 000 EUR
EU-bidrag: 3 500 000 EUR

»Forstads kvarteret Chalon-sur-Saône, også kendt som fotografiets vugge, besluttede for at fremme udviklingen af den sydlige del af Bourgogne at udnytte byens kultur og knowhow til at skabe et internationalt centrum for lyd- og billedteknologi og virtual reality. »Nicéphore Cité« er anlagt for at udvikle brugen af digitale teknologier i så vidt forskellige sektorer som ingeniørvidenskab (bilindustri, aeronautik, nuklearindustri osv.), natur- og kulturhistorisk arv, arkitektur, medicin, audiovisuelle medier og videospil. Centret tilbyder således en lang række aktiviteter: tredimensionale billeder, highdefinition postproduktion, videotricketagelse, film i relief, optagelse, lydskulpturer, konservering og administration af billededatabaser osv. Nicéphore Cité er opbygget omkring et stort partner-net og forvalter en hel aktivitetscyklus, lige fra innovation, teknologioverførsel og virksomhedsopstart til produktudvikling. Der lægges stor vægt på at ledsage projektgruppen.«

Michel Drouet, direktør
contact@nicephorecite.com (www.nicephorecite.com)

GRÆKENLAND

Formidling af Urban med vandregningen

Samlede omkostninger: 393 653 EUR
EU-bidrag: 294 240 EUR

»Urban-forvaltningsmyndigheden ønskede at informere offentligheden om de forskellige byudviklingsprojekter, som finder sted i Komotini ved grænsen til Tyrkiet og Bulgarien. Så fik de kommunale myndigheder i Komotini pludselig en god idé, nemlig at uddele en Urban-folder med vandregningen. Det var en effektiv og økonomisk måde at nå ud til alle byens indbyggere på. 20 000 eksemplarer af folderen blev derfor overdraget til det kommunale vandforsyningsselskab, så de kunne vedlægges konvolutten til vandregningen i november 2003. For at holde styr på de forskellige kulturelle samfund i Komotini blev folderen fremstillet i to udgaver: en græsk og en tresproget udgave (græsk, tyrkisk og russisk).«

Kiki Manola, direktør for den græske forvaltningsmyndighed Urban
urbansite@mou.gr

Tjekkiet, Ungarn, Polen, Slovakiet

Landene i Visegrad-gruppen samarbejder om evaluering

Eva Pišová, direktør for strukturfondenes tjekkiske evalueringsenhed, **David Grolig** og **Michal Kokeš**, projektledere

Tjekkiets indtræden i Den Europæiske Union var ikke blot en historisk begivenhed for landets borgere, men også for de statslige tjenester, der måtte antage en helt ny administrativ kultur. Det var baggrunden for oprettelsen af strukturfondenes tjekkiske evalueringsenhed den 1. december 2003.

Enheden skulle i hast udarbejde en evalueringsplan, hvilket viste sig så meget desto mere vanskeligt, fordi det drejede sig om en helt ny opgave for de involverede. De kunne heller ikke benytte sig af en tilsvarende model udarbejdet af et land af omtrentlig samme størrelse og beregnet på at imødegå tilsvarende samfundsøkonomiske målsætninger. Det var således kun i tæt samarbejde med eksperter fra de gamle medlemsstater, repræsentanter for GD for Regionalpolitik og andre partnere fra venskabelige forbindelser, at der kunne stables noget evalueringsknowhow på benene.

De andre lande i Visegrad-gruppen (Ungarn, Polen og Slovakiet) befandt sig mere eller mindre i samme situation som Tjekkiet. Disse lande tilhører historisk set den samme civilisation og har de samme kulturelle rødder og et tilsvarende økonomisk udviklingsniveau. I modsætning til de nye medlemsstater, der foretrakker det samlede programmeringsdokument, har disse lande også valgt at forvalte strukturfondene gennem en fællesskabsstøtteramme, der omfatter en række operationelle programmer.

Den tjekkiske evalueringsenhed er siden september 2004 indgået i et samarbejde med kolleger i andre lande i Visegrad-gruppen. Det første arbejds møde afholdtes i Valtice i det sydlige Mähren (Tjekkiet) den 2.-3. december 2004, hvilket dermed markerede vores evalueringsenheds første årsdag. Blandt deltagerne var repræsentanter for Kommissionens Generaldirektorater for Regionalpolitik

og for Beskæftigelse, Sociale Anliggender og Arbejdsmarkedsforhold. Ud over Kommissionens forslag for perioden 2007-2013 drøftede man bl.a. evalueringsorganisation, udarbejdelse af en evalueringsplan, risici og opståede problemer samt samarbejds muligheder på evalueringsområdet mellem landene i Visegrad-gruppen.

Dette første møde viste, at Visegrad-gruppen er fuldt opmærksom på betydningen af evaluering. Aktiviteterne vedrører i øjeblikket først og fremmest kompetenceudvikling. De første evalueringsprojekter og en række projekter, der har til formål at udvikle evalueringsevnen, er startet i de fire lande. Mødedeltagerne fremsatte muligheden for at samfinansiere bestemte aktiviteter knyttet til evaluering gennem foranstaltningen »Teknisk bistand«, som er indeholdt i programmerne.

Alt i alt kan der skelnes mellem tre projektkategorier: Projekter fra den nuværende periode, dem, som vedrører forberedelser til programmeringsperioden 2007-2013 og projekter, der har til formål at udvikle evalueringsevnen. Sidstnævnte er de mest avancerede.

Evalueringsenhederne anerkender, i hvor høj grad den manglende evne til — såvel internt som eksternt — at finde kompetente menneskelige ressourcer kan stå i vejen for evalueringsinitiativets succes. En anden vigtig risiko kunne være en forsinkelse i afholdelsen af evalueringerne på grund af utilstrækkelige opfølgningsoplysninger eller kontrahenttjenester.

Vi har derfor besluttet at samarbejde om at udvikle en evalueringsevne af høj kvalitet, opnå en god planlægning af evalueringerne og etablere en forbindelse mellem opfølgningssystemerne. Andre samarbejdsaktiviteter vedrører informations- og erfaringsudveksling i projekt gennemførelsen, metoder og fastlæggelse af evalueringskriterier. Evalueringsenhederne er endvidere enige om at deles om gode og dårlige eksempler på evalueringsprojekter med henblik på at ændre praksis.

Klargøringen af det næste møde er overdraget til repræsentanter for den polske evalueringsenhed.

Kontakt: Eva.Pisova@mmr.cz; David.Grolig@mmr.cz

Deltagere ved mødet i Valtice

Optimering af EU-støttens indvirkning

Irske opskrifter på succes

Irland var det fattigste land i EF ved sin indtræden i 1973, men er nu 30 år senere blevet en af de mest velstående i Unionen. Det skyldes ikke mindst landets evne til at udnytte alle tænkelige former for fællesskabsstøtte. Men hvad var det, der satte den irske økonomi i gang? Hvad kan de nye medlemsstater lære af den irske fremgang? Vi fremviser nogle eksempler på god praksis.

M1-motorvejen passerer Broadmeadows flodmunding.

Den udenlandske besøgende, som passerer Dublin, får straks indtryk af at være tilbage i de glade 60'ere. To ting springer især i øjnene: hundredvis af unge fodgængere, der maser forbi hinanden på fortovene, og de mange kraner, der dominerer højderne over den irske hovedstad. Hvis den besøgende er i bil, gør vedkommende en anden opdagelse: den langsommelige trafik, der i højere grad kan tilskrives byens kroniske trafikpropper end bilisternes adstadige gemyt.

Irland er bestemt ikke længere den store fredsommelige have i Europas udkant, som man kun besøger, hvis man gerne vil være fra travlheden. Postkortet med fåreflokken, der blokerer den lille vej under påsyn af den fornøjede og nysgerrige turist, finder man ikke længere, bortset fra nogle enkelte steder langt ude på landet. Overalt, selv i de vestlige dele og i grænseområderne, der er langt dårligere stillet end Dublin, minder dagens Irland om en stor byggeplads, et geskæftigt land travlt optaget af at bringe sine vejnet, boliger og tjenester i takt med tiden med hjælp fra europæiske fonde.

Effektivitet

»Mellem 2000 og 2006 har vi haft 75 EFRU-projekter, 4 samhørighedsfondsprojekter, 7 transeuropæiske transportprojekter (TEN-T) og 3 Interreg IIIA-projekter, og de er iværksat overalt i landet«, siger Lillian Butler, administrator for EU-fondene i den irske National Roads Authority, der er ansvarlig for de irske broer og veje. »Hvad der udløste det hele, var Den Europæiske Fælles Akt«, bekræfter Jim Higgins, koordinator for strukturfondene og Samhørighedsfonden i Irland. »Selv om det ikke forklarer hele vores succes, langt fra, var den regionale bi-stand af afgørende betydning for opsvinget.«

Når Irland statistisk set er blevet en af de rigeste lande i EU, skyldes det bl.a., at de har formået at benytte de modtagne fællesskabsmidler som løftestang: 5,58 mia. EUR mellem 1994 og 1999 og 4,31 mia. EUR mellem 2000 og 2006.

Et kik ind i rensningsanlægget i Ringsend

»Ud over de tørre tal har vi også lært meget af strukturfondene«, fortsætter Jim Higgins. »Forvaltningen af strukturfondsmidler har hjulpet til at forbedre den nationale praksis og, hvad der er særlig vigtigt, den langsigtede planlægning og evaluering. Vi ville være nået lige så langt på eget initiativ, men det ville have taget meget længere. Vi har også fordel af at være et lille land med en administration, der ikke er af overmenneskelig størrelse med nogle velmurte strukturer og uformelle netværk. På en måde kender alle hinanden, hvilket gør det lidt lettere. Effektivitet, forholdet mellem omkostninger og effektivitet og evnen til hurtigt at stable velfungerende projekter på benene var de forhold, som virkelig betød noget, og det har fungeret ganske udmærket. Nu beskæftiger vi os mere med effektivitet: Hvad er projektets reelle værditilvækst for borgeren eller brugeren?«

Effektivitet er, hvad der har kendetegnet konstruktionen af »LUAS« (»hurtighed« på gælisk), den nye ultramoderne tramway fra Dublin, to linjer på respektive 9 km og 15 km, der åbnede i juni og september 2004. »Luas er et meget strukturerende projekt«, erklærer Tom Manning, PR-direktør for driftsherren, Railway Procurement Agency. »Det bidrager med sine 50 000 passagerer om dagen til at reducere forureningen og forbinder Dublins forskellige kollektive transportknudepunkter. Der er jernbanegårde i Nord- og Syd-Dublin, DART-forstadstogene og et omfattende net af buslinjer. Projektet indgår også i den overordnede bysanering. Siden Dublins tramway startede, har forretningerne langs tramway-linjen oplevet en kundestigning på

75 %, og nærliggende bygninger har allerede oplevet en 15 % stigning i ejendomspriserne på blot tre måneder. De mindre begunstigede samfundsgrupper har også draget nytte heraf, idet nogle boligbebyggelser, der hidtil har ligget dårligt placeret, nu er forbundet direkte til bymidten.« Investering: 775 mio. EUR, heraf 80 mio. EUR fra EFRU. »Lidt over 10 %. Det kan forekomme et beskedent beløb«, siger Tom, »men Europas bidrag er et symbol, der har givet tillid og gjort projektets rentabilitet mere troværdigt.«

Effektiviteten var også i centrum ved færdiggørelsen i 2003 af et af de største rensningsanlæg i Europa, Ringsend Wastewater Treatment Works, der var resultatet af »Dublin Bay Project«, et kæmpe vandrensningssystem i Dublin Bay, der lanceredes i 1994. Det er en investering på 300 mio. EUR, hvoraf 80 % er finansieret af Samhørighedsfonden. Det medførte bl.a., at det var nødvendigt at nedgrave en undersøisk rørledning på 10,5 km for at forbinde anlægget til en pumpestation i Sutton på den anden side af bugten. Anlægget behandler spildevand fra i alt 1,7 millioner indbyggere.

Ud over sin enorme størrelse og moderne konstruktion bærer rensningsanlægget alle de karakteristika, som tillægges et godt projekt. Det er teknisk nyskabende (det er det eneste anlæg af sin art, der kombinerer hydrolyse med kul, og har en proces til slamopløsning og varmetørring) og økonomisk (0,10 EUR pr. m³; 8 EUR pr. person og pr. år), hvilket dækker 60 % af energibehovet. Projektet har desuden en stærk miljødimension, idet en græsplæne på 2 ha er indrettet som habitat for brune gæs, der flyver strækningen til Ringsend. Det anslås, at anlægget har reabsorberet 75 % af forureningskilderne i bugten og, da det er en af de få hovedsteder med strande, Dublin håber nu at tilegne sig EU's badevandsmærke for sommeren 2005.

Tilknytning af lokalbefolkningen til projekter

»Grundet arten af anlæggets aktiviteter og placeringen tæt på bebyggede områder er det ikke et projekt, der er let at styre«, bemærker Battie White, rådgivende ingeniør for Dublin City Council og tilsynsførende for Dublin Bay Project. »Det er årsagen til, at vi har to hovedprincipper, som er retningsgivende for vores arbejde: Vi foretager en konstant benchmarking ved at sammenligne os med tilsvarende projekter i udlandet, i England og i USA. Vi har inddraget lokalbefolkningen helt tilbage fra starten af projektet.« Battie forklarer: »i 2000 oprettede vi sammen med de beboere, der boede ud til vandet, nogle »lokale aktionsgrupper«, hvor man mødes en gang om måneden for at samle information og udveksle holdninger om, hvordan arbejdet skrider frem, og nu om anlægget, efter at det er sat i drift. Det var risikabelt, men det virkede. Bygningen af anlægget forårsagede hverken opposition blandt folk, der boede ud til vandet, eller negative reaktioner i medierne.«

Jim McGovern, direktør for West Regional Authority i det nordvestlige Irland, anser også løbende orientering af lokalbefolkningen for at være et grundlæggende krav til succes. Jim har stået i spidsen for anlæggelsen af forstaden Galway (70 000 indbyggere), en af de 19 nye telematiknet med bredbåndsdgang, som er kommet op at stå i Irland for ikke så længe siden. »Det er et spørgsmål om at kunne tilbyde virksomhederne en avanceret infrastruktur til en lige så konkurrencedygtig pris som

i det østlige Irland og Det Forenede Kongerige». I Galway blev der lagt en 57 km højhastighedsforbindelse for 9,9 mio. EUR, hvoraf 8 mio. EUR kom fra EFRU. I hele den periode, hvor arbejdet foregik, mellem februar 2003 og marts 2004, gav lokalradioen ugentligt sine lyttere en status over projektet. »Hver mandag gav vi dem den ugentlige oversigt over det arbejde, der foregik den pågældende uge. Vi udsendte desuden et kort over nettet som indstikskort i aviserne. Når folk ved, hvor det sker, f.eks. hvornår deres vej skal afspærres og hvor længe, så får man en meget større tilslutning til projektet.«

Dertil kom, at anlæggelsen af bredbåndsforbindelsen i Galway satte fart i anlæggelsen af andre infrastrukturer: »For ikke at bryde vejene op flere gange, benyttede man lejligheden til at lægge 23 km gasledning og 10 km elektriske kabler i de samme udgravninger.« Heraf udspringer de stordriftsfordele, som har bidraget til at reducere omkostningerne. »Derudover«, tilføjer Jim, »har den irske regering købt de optiske fiberkabler for alle 19 net, hvilket ikke blot har givet en bedre pris, men også et slutprodukt, der er identisk og sammenhængende i hele landet. Et godt partnerskab på alle beslutningsniveauer er meget vigtigt.«

Partnerskab

Finbarr Breslin er af samme mening: »Man er nødt til at have en vision, tænke langsigtet og kunne forlade sig på et partnerskab af motiverede aktører«. I 80'erne iværksatte denne religiøst anlagte kvinde i samarbejde med et antal mødre fra den lille by Mullingar i Westmeath-distriktet i det centrale Irland en forening af kvinder, der ønskede at afholde en række projekter, som kunne modsvare deres behov. De startede med børnepasningstjenester, som der er en notorisk mangel på i Irland, mens antallet af udearbejdende kvinder og enlige mødre og fædre er i konstant stigning. Women's Community Projects (Mullingar) Association har siden da nøje afspejlet udviklingen i de forhold, som irske kvinders har levet under inden for de sidste 25 år. Foreningen afholder således kursusaktiviteter, der i tidens løb har udviklet sig lige fra husholdningslære (1985) til håndværks-

Små logerende i vuggestuen i Mullingar

kurser og oplæring i læse- og skrivefærdigheder (2004). I den mellemliggende periode har man arbejdet med fremstilling af uniformer (1985-1987), sekretariatskurser og kurser i regnskabslære og edb (siden 1997) og engelskkurser for kvindelige immigranter (siden 2002).

Ud over diverse kurser i indføring i arbejdslivet (medfinansieret af fællesskabsinitiativet Equal) og nærtjenester (køgekunst, finansiell rådgivning osv.) forvalter foreningen nu også nogle dejlige faciliteter med vuggestue, børnehave og børnehaveklasse. Projektet, der lanceredes i 1997, er medfinansieret af EFRU og ESF og omkring 15 offentlige og private partnere, hvilket ansporer Marcella O'Reilly, en af foreningens medarbejdere, til at bemærke: »Man er også nødt til at vide, hvordan man styrer kompleksiteten, også i finansiell henseende. Sociale projekter tiltrækker generelt set et stort antal intervenienter og finansieringskilder.«

Clustering

»Leitrim Design House«, et samarbejdsnet med cirka 60 kunstnere og kunsthåndværkere, har som eksistensberettigelse at overvinde kompleksiteten og bryde isolationen. Denne »cluster« råder over en lagerbygning midt i den lille turistby Carrick-on-Shannon. Disse kunsthåndværkere har gennem diverse europæiske fonde og programmer (Equal, Peace, Interreg osv.) og FAS, det nationale erhvervsuddannelsesorgan, adgang til en bred vifte af serviceydelser (uddannelse, promovering, markedsføring, udveksling, samarbejde osv.) samt personlig ledsagelse. »Det er nærmest som et samlebånd«, forklarer Tim Guilbraide, projektleder: »Producenten starter først på bar bund, dårligt forberedt på at konfrontere markedet. Så begynder hans projekt at vokse, lidt efter lidt, indtil den dag, hvor han ikke længere har brug for ledsagelse og endog kan videregive sine erfaringer til de andre medlemmer af clusteren.«

Tim Guilbraide i butikken i Leitrim Design House

»Det er meget vigtigt i et landbomiljø, hvor producenterne har tendens til at være isolerede, at gruppere aktører inden for samme sektor«, fremhæver Joe Lowe, direktør for Leitrim County Enterprise Board, det rådgivende organ for distriktets erhvervsliv, der årligt støtter mellem 30 og 35 erhvervsprojekter. »Denne »clustering« fremmer udveksling, information, kappelyst osv. Alt sammen elementer, der er nødvendige for kommerciel succes. Vi anslår, at oprettelsen af dette netsamarbejde mellem kunsthåndværkerne har givet anledning til cirka et hundrede nye arbejdspladser.«

Ordet »cluster« (klynge) er ikke blot et modeord. I Irland er det et begreb, der strækker sig ud over virksomhedens indflydelsessfære. Det generaliseres og anvendes om alle de kræfter, der spiller en rolle i en region. Mellem Carrick-on-Shannon og Boyle langs Lough Key strækker der sig et enestående aristokratisk domæne, som den irske stat tilbagekøbte i 1957 for at gøre det til en familieorienteret turistattraktion. Men af mangel på tilstrækkelige investeringer gik lokaliteten i forfald for til sidst helt at gå i glemmebogen. »Der blev afholdt en undersøgelse blandt lokale indbyggere, foreningslivet og folk fra turistbranchen, og der oprettedes et antal Focus Groups for at identificere de lokale behov og indsamle så mange idéer som muligt til bedst mulig udnyttelse af denne enestående lokalitet«, fortæller Neil Armstrong, turistdirektør i Roscommon County Council.

Resultatet af denne kollektive høring var, at Lough Key Forest Park frem til 2007 skal transformeres til et fritidscenter baseret på en »aktivitetsklynge«, der er opbygget på samme måde som eventyrspil, som har været vist i fjernsynet, f.eks. »The Crystal Maze« og »Fort Boyard«. Pris: 8 mio. EUR med støtte fra EFRU. Den forventede indvirkning på beskæftigelsen er 10 stillinger på fuld tid og 20 på deltid. »En ting, man skal være opmærksom på«, påpeger Neil, »er, at det er vigtigt, at det varer ved. Turismen er lige som andre områder; det er lettere at skabe en attrak-

tion end at holde den i live. Det er vigtigt at være nyskabende, men også at undgå at modernisere i alle ender og kanter, da ny teknologi hurtigt går af mode.«

Forskning og innovation

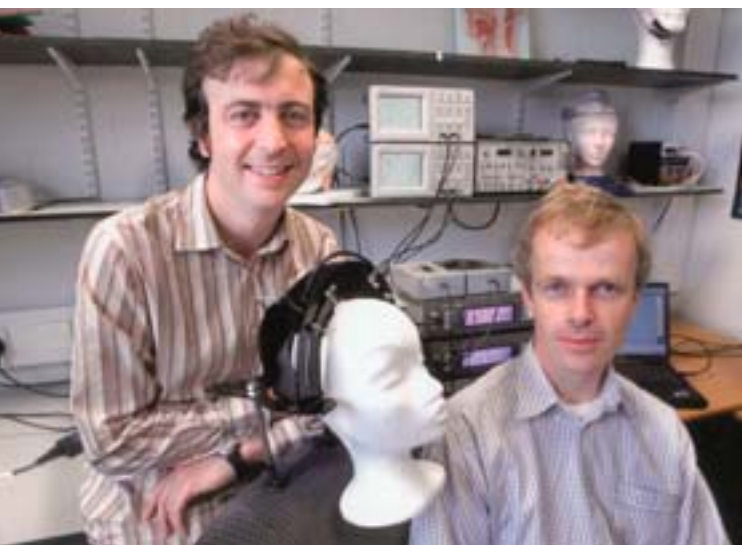
Produktionscentrene går også af mode. Hvis den »keltiske tiger« altid er i fuldt firspring (over 6 % af væksten i BNP i 2004), vil Irland også opleve, at bestemte erhvervsaktiviteter, der har haft stor succes, forlader landet og slår sig ned andetsteds, særlig fordi Irlands økonomi er så afhængig af multinationale samfund. Det irske produktionsapparat må således gå op i et højere gear og fokusere på sektorer med en meget høj værditilvækst. Lissabon-strategien anvendes her som andre steder i Europa til fulde. »Og i vores ret yderligt liggende region, der langt fra har oplevet det boom, man har haft i Dublin, er vi nødt til at gå uddannelsens vej«, erklærer Constance Hanniffy, formand for regionalforsamlingen for Border, Midland & Western (BMW), den irske mål 1-region. »Irland tilslutter sig fuldt ud ånden i Lissabon-strategien«, bekræfter Gerry Finn og Kieran Moylan, henholdsvis direktør og vicedirektør for BMW-regionen. »Vi er i en overgangsfase, hvor vi nu bevæger os væk fra direkte støtte til virksomheder til en mere indirekte støtte, der er rettet mod forskning og innovation.«

Og rent faktisk har Europas gode elev på blot fem år tidoblet de offentlige midler, som var stillet til rådighed for forskerne. Den årlige indsats på nationalt plan er gået fra 20 mio. EUR før år 2000 helt op til cirka 200 mio. EUR. »Men det udgjorde stadig kun 1,12 % af BNP i 2003, og uden hjælp fra de store instrumenter, såsom PRTL I⁽¹⁾ eller EFRU, vil det være meget vanskeligt for mellemstore institutioner som vores at stable forskningsaktiviteter på benene«, anfører Jason Twamley, dekan for forskning ved National University of Ireland Maynooth, der i 2003 fik en ny sidebygning til biovidenskab og elektroteknik. Næsten en tredjedel af de 16,1 mio. EUR, som infrastrukturen kostede, er overtaget af EFRU.

I disse tider, hvor der hersker usikkerhed omkring de langsigtede perspektiver for samhørigheden og konkurrenceevnen, hvad er det bedste råd koordinatoren for strukturfondene i Irland kan give til sine kolleger i de nye medlemsstater? Svar fra Jim Higgins: »opprioritere offentlige ejendom, koncentrere investeringer om såvel erhvervsmæssig som almen uddannelse, forskning, infrastrukturer og serviceydelser, der er til gavn for hele samfundet og nyder generel interesse i befolkningen. Den støtte, der udelukkende er beregnet på den private sektor, vil kun give kortvarige fordele.«

De irske forvaltningsmyndigheder offentliggjorde i marts 2004 en fremragende »Guide to the Implementation and Administration of EU Structural and Cohesion Funds in Ireland« (Vejledning i gennemførelse og administration af EU's strukturfonde og Samhørighedsfonden i Irland), der på baggrund af sin klare og fuldstændige præsentation kan lette forvaltningen af projekter, der er finansieret af fællesskabsfondene.

csinfo@csfunits.irlgov.ie

Tomás Ward og Charles Markham i deres laboratorium i National University of Ireland Maynooth, som modtager støtte fra Feder. De to forskere har fremstillet et apparat, der omdanner neurologiske strømninger i hjernen til symboler.

⁽¹⁾ Programme for Research in Third Level Institutions (forskningsprogram for institutioner af tredje grad).

Wallonien (Belgien)

Udveksling af god forvaltningspraksis mellem regioner

Luc Hougardy, ministeriet for regionen Wallonien, direktionen for europæiske programmer

Det må konstateres, at regionerne hellere vil snakke om de afholdte projekter end om den måde, programmeringsdokumenterne forvaltes på.

Hvordan man imødegår de krav, der er fastsat i den relevante europæiske lovgivning, har ikke desto mindre stor indflydelse på programgennemførelsen, både med hensyn til effektivitet og nyttevirkning. Det er grunden til, at der har været interesse for at starte en pilotundersøgelse for at få en bedre forståelse for de forvaltnings-, opfølgings- og kontrolsystemer, der anvendes i de øvrige europæiske regioner, og derved iværksætte en proces, som indebærer udveksling af god praksis og benchmarking, så det kan evalueres, om det vil være fordelagtigt at overføre dem til Wallonien.

Det var formålet for et projekt udført af Direktoratet for Europæiske Programmer på vegne af regionen Wallonien. Direktoratet er en del af ministeriet for regionen Wallonien og ansvarlig for etableringen af forvaltnings-, opfølgings- og kontrolsystemer, som hovedsageligt er finansieret af EFRU.

Fem andre regioner deltog i denne udveksling, idet den generelle organisering af projektafholdelsen var overdraget til en ekstern konsulent, og EFRU stod for medfinansieringen i forbindelse med den tekniske bistand under mål 2-regionen Rhône-Alpes (Frankrig), Piemonte og Liguria (Italien), det østlige England (Det Forenede Kongerige) og Maastricht (Nederlandene).

Ud over de læresætninger, der kan drages ved sammenligning af forskellige systemer, skal det tilføjes, at de afholdte besøg samtidig skabte en direkte kontakt med vores partnere. Vi kunne således tage på direkte besøg hos vores franske (regionen Rhône-Alpes' regionalråd og præfektur) og italienske kolleger (Industridepartementet for Piemonte og Departementet for europæiske anliggender for Liguria). Det var endvidere interessant at konstatere, at de øvrige regioner oftest konfronteres med de samme vanskeligheder som os.

I starten af denne udveksling blev det klart, at de systemer, der anvendes i regionen Wallonien, anskues positivt af vores europæiske kolleger. Der fremhævedes særlig to eksempler på god praksis:

> *Udvælgelsesprocessen*: Regionen Wallonien oprettede en uafhængig Taskforce bestående af folk fra universiteterne og fra industrien i de områder, der var omfattet af mål 2. De blev bedt om at komme med nogle anbefalinger til den wallonske regering

for at hjælpe den med projektudvælgelsen og med at sikre, at projekterne passede til de strategier, der var fastlagt i det samlede programmeringsdokument.

> *Elektronisk programovervågningssystem* for at føre tilsyn med de medfinansierede projekter online.

Derudover fremgik det, at de systemer, der anvendes i regionen Wallonien, på visse områder (betalingsmyndighed, årsrapporter om reklameforanstaltninger, overlægning af kontrolniveauer) overstiger, hvad der er udviklet i andre regioner.

Hos vores partnere identificeredes følgende interessante anvendelser af god praksis, som helt eller delvist kunne integreres i det wallonske system:

> I Piemonte anvendtes et »overbooking«-system, der anvendte nationale finansieringsmidler afsat til igangværende programmer. Derved kunne EFRU-budgetterne overskrides, og der kunne oprettes en reserve til at forhindre tilsidesættelsen af andre projekter. Takket være denne ordning kunne den endelige forbrugshastighed øges til 99 % for programmeringsperioden 1994-1999. En anden interessant praksis, betegnet »Kronoprogram«, der introduceredes for at undgå et automatisk bortfald af ubrugte midler efter to år under »N+2«-reglen, tildeler bonusser (knyttet til interventionssatsen) til projekter, når gennemførelsesfristen overholdes, og strafgebyrer i modsat fald.

> I det østlige England anvendes *Local Area Groups* og *facilitators* til at hjælpe operatørerne med at opbygge og føre tilsyn med deres projekter. Kvartalsvise besøg i lokalområderne hjælper operatørerne med gennemførelsen af deres projekt og sikrer en god operationel opfølgning af de afholdte aktioner.

Selv om disse erfaringer har været uhyre berigende, håber vi meget, at de etablerede kontakter vil kunne hjælpe os med udarbejdelsen af nye bestemmelser omkring forvaltning og kontrol for perioden 2007-2013, og vi opfordrer alle interesserede regioner til at deltage i denne udvekslingsproces for at opnå en yderligere forbedring af programgennemførelsen med en administrativt forenklet proces.

Kontakt: l.hougardy@mrw.wallonie.be
Tlf. (32-8) 133 39 27; fax (32-8) 133 37 44
<http://economie.wallonie.be>
<http://europe.wallonie.be>

Andalusien (Spanien)

En stor samarbejds- og koordineringsindsats mellem alle aktører

Generaldirektoratet for Fællesskabsmidler i det spanske økonomi- og finansministerium

Andalusien er en af de største og mest befolkede regioner i Europa, og den modtager støtte fra det i finansielt henseende største strukturfondsprogram i den igangværende programmeringsperiode. Det integrerede operationelle program for Andalusien (IOPA — mål 1) er for perioden 2000-2006 blevet bevilget et tilskud fra strukturfondene på 7 840 mio. EUR ud af et samlet omkostningsbeløb på 11 288 mio. EUR. Efter tildelingen i 2004 af »præstationsreserven« til de mest effektive foranstaltninger nåede støtten op på 8 186 mio. EUR ud af i alt 12 026 mio. EUR. IOPA er stablet på benene under ledelse af en række forskellige instanser i statsadministrationen og i Andalusiens regering (*Junta*).

Strategien går kort sagt ud på at indhente det forsømte med hensyn til infrastrukturer, som er helt nødvendige for regionens udvikling, samtidig med at der lægges vægt på investeringer i produktionsstrukturernes konkurrenceevne, menneskelige ressourcer og beskæftigelse med en øget fokusering på forskning, teknologisk udvikling og informationssamfundet.

Midtvejsevalueringen bekræfter fornuften i denne strategi, idet regionens situation i begyndelsen ikke var udsat for nogen større forandringer, der gjorde det nødvendigt at ændre kurs. Der blev gjort en stor indsats for at fremme samarbejdet og koordineringen mellem alle støttemodtagerne: myndighederne med ansvar for programmeringen, de lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer. Dette partnerskab mundede ud i et vel-formuleret program, der passer godt til de eksisterende programmeringsdokumenter på regionalt og nationalt niveau med EU-prioriteterne, de tværregionale programmer, fællesskabsinitiativerne og de innovative aktioner. Evalueringen viser desuden, at IOPA har bidraget væsentligt til sætte fart i en reel økonomisk konvergensproces i Andalusien.

To ordninger, der introduceredes i strukturfondsforordningerne 2000-2006 for at skabe sammenhæng mellem bistanden og resultaterne, bidrog til at fremme målenes realisering: ovennævnte præstationsreserve og »N+2«-reglen om umiddelbar bortfald af midler, der ikke er opbrugt inden for to år.

Udarbejdelsen af integrerede programmer har endvidere bidraget til at styrke koordineringsmekanismen mellem programmerne og udnytte størstedelen af det potentielle samspil. Overvågnings- og evalueringsaktiviteterne er også blevet forbedret. I den forbindelse skal nævnes oprettelsen af differentierede indikatorer beregnet på at føre tilsyn med en lang række foranstaltninger under prioriteten »lige muligheder« og på at gennemføre store miljøinfrastrukturprojekter. Der finder man resultaterne af et stort arbejde for at skabe

en vågnende bevidsthedsfølelse, som afholdtes i den foregående periode — selv om målet ikke nåedes fuldt ud. Det opnåedes gennem en række arrangementer, der organiseredes af de kompetente institutioner for at indarbejde principperne om lige muligheder og respekt for miljøet i foranstaltningerne.

I henhold til data fra december 2004 har IOPA opnået en finansiell udførelsesrate på 72 % for perioden 2000-2004 og på 51 % for perioden 2000-2006. Det, som er særlig tilfredsstillende, hvis man inddrager de resterende år, er, at de rent erfaringsmæssigt altid indebærer store fremskridt. Ovennævnte gennemsnit på 72 % er oversteget for tre prioriteter: konkurrenceevne og produktionsstruktur (79 %), menneskelige ressourcer (84 %), transport- og energinet (92 %). Prioriteterne »miljø, naturmiljø og vandressourcer« og »landbrug og udvikling af landdistrikter« har til gengæld kun en udførelsesrate på 43 %.

Som et konkret eksempel kan der uddrages nogle tal for følgende prioriteter:

- > *konkurrenceevne og produktionsstruktur*: 6 550 støtteleb uddelt, 11 172 selvstændige arbejdspladser oprettet, 9 054 støttemodtagervirksomheder, 5 524 mio. EUR bidraget i private investeringer, 129 SMV'er der eksporterede for første gang
- > *vidensamfund (innovation, F&U, vidensamfund)*: 2 327 personer (heraf 1 267 kvinder) modtog støtte til forskning og teknologisk udvikling, 244 F&U-projekter medfinansieret for 17 648 forskere, 24 centre renoveret og tildelt videnskabeligt udstyr, 1 913 datanetværk oprettet hos offentlige myndigheder og anvendt af 230 438 personer
- > *menneskelige ressourcer*: 898 skoler oprettet, 68 nye erhvervsuddannelsescentre og 566 centre renoveret, alternative uddannelsesaktioner for 24 000 elever med uddannelsesefterslæb (heraf 6 560 kvinder), støtte til reintegrering af 47 000 personer på arbejdsmarkedet, hjælp til 27 606 langtidsarbejdsløse (heraf 16 757 kvinder), støtte til erhvervsmæssig integrering af 17 766 unge (heraf 7 690 piger).

Transportinfrastrukturprojekterne, hvoraf størstedelen hører under de transeuropæiske transportnet, er også godt på vej i gennemførelsesfasen. Endelig skal nævnes anlæggelsen af industriområder for virksomheder som i Alqueria (Huelva), Peral (Arcos de la Frontera, Cadix), juvelerparken i Córdoba og det europæiske erhvervs- og innovationscenter i Campus de la Salud i Grenada.

Websted og kontakt: <http://www.juntadeandalucia.es/economiayhacienda/fondos/POIA/poia.htm>

NEDERLANDENE

Revitalisering af det gamle Nordkvarter i Rotterdam

Samlede omkostninger: 851 059 EUR
EU-bidrag: 212 753 EUR

»Nordbanegården i Rotterdam var alvorligt forsovet og lignede et ulykkestilfælde, en skamlet i bybilledet. I perioden 2002-2004 iværksattes et projekt under fællesskabsinitiativet Urban II for at omdanne banegården og dens umiddelbare omgivelser til en intermodal, sikker, praktisk og attraktiv offentlig transportplatform, der kunne håndtere rejsestrømmen og være let at forvalte. Der udførtes derfor en række arbejder, herunder oprettelse af et fast udstigningsområde (»Kiss & Ride«), ny belysning, parkeringsområde til taxier, busser og cykler, fortove, kabellægning, installation af udstyr til kombineret af forskellige transportmidler, flytning af en musikbutik, hyppigere politipatruljer. Som følge af projektet har Nordbanegården gennemgået en fuldstændig forvandling. Den er blevet en hyggelig, sikker og velorganiseret lokalitet. Denne revitalisering forventes på længere sigt at skabe store samfundsøkonomiske fordele, ikke mindst en bedre livskvalitet for Oude Noorden-kvarteret.«

Adri Hartkoorn, leder af Urban II-programmet »Noord aan de Rotte«
a.hartkoorn@obr.rotterdam.nl (www.noordaanderotte.nl)

PORTUGAL

Ny naturmedicin

Samlede omkostninger: 403 287,68 EUR
EU-bidrag: 94 431,08 EUR

»Projektet NATURFAR er iværksat af S.A. Labor Qualitas og Institutet for Eksperimentel og Teknologisk Biologi (IBET) og er en del af en indsats for at fremme samarbejdet mellem F&U-institutter og teknologivirksomheder inden for medicinalindustrien. Målet er at udvikle en produktionsproces baseret på moderne teknologi, hvor udvindingen foregår ved hjælp af såkaldte superkritiske væsker, der er særlig tilpasset medicinalindustrien. Projektet skal bidrage til at lancere nyskabende produkter med aktive stoffer, der ikke er omfattet af virksomhedspatenter i samme sektor. NATURFAR er resultatet af en produktudviklingsstrategi beregnet på at videreudvikle markedet for medicinalprodukter, der indtil de seneste år har været begrænset til fine kemiske bulkvarer.«

Francisco Sousa Soares, administrator for det operationelle program »Videnskab og Innovation 2010«
Poci2010@poci2010.mcies.pt

DANMARK

Nordjysk Eksportprogram

Samlede omkostninger: 3 000 000 EUR
EU-bidrag: 2 000 000 EUR

»Programmet udsprang af en undersøgelse, der viste, at virksomheder i Nordjylland besad et uudnyttet eksportpotentiale på 400-500 mio. EUR om året. Nordjyllands Amt besluttede derfor at gå i aktion. Der oprettedes en gruppe bestående af folk med eksportviden for at udvikle programmet, der i dag repræsenterer den største eksportindsats, som en dansk region nogensinde har iværksat. Programmet hjælper producenterne til at blive bedre til at sælge deres produkter i udlandet. Hjælpen indebærer, at der stilles konsulenter til rådighed, idet 70 % af deres honorar dækkes af mål 2-midler. Konsulenterne udarbejder typisk markedsundersøgelser, eksportstrategier osv. Den første del af programmet forventes at skabe 354 nye arbejdspladser. Amtet har på den baggrund besluttet at starte et nyt program for cirka 150 virksomheder.«

Gitte Madsen, projektleder, Nordjyllands Amt
amt.gm@nja.dk

ITALIEN

Campánias kompetencecentre

Samlede omkostninger: 237 738 000 EUR
EU-bidrag: 83 204 500 EUR

»Nettet af kompetencecentre i regionen Campánia har til formål at formidle viden, registrere behov og overføre innovation til SMV'er. Nettets 10 centre er beskæftiget inden for syv områder: analyse og overvågning af miljørisici, avanceret biologi og dens anvendelser, beskyttelse og udnyttelse af kulturelle og miljømæssige goder, produktion af landbrugsfødevarer, ny produktionsteknologi, informations- og kommunikationsteknologier og transport. På længere sigt ønskes det at fremme patenterbar forskning og opstart af videnbaserede virksomheder.«

Maria Adinolfi, direktør, ministeriet for videnskabelig forskning, statistikker, informationssystemer og informatik, regionen Campánia
ricercascientifica2@regione.campania.it

Kontakter

Inforegios websted

Besøg Inforegios websted for en fuldstændig oversigt over EU's regionalpolitik. De seneste nyheder er tilgængelige under rubrikken »Inforegio Newsroom«:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/newsroom/index_en.htm

Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Regionalpolitik
 Enhed 01 — Information og kommunikation
 Thierry Daman
 Avenue de Tervuren 41, B-1040 Bruxelles
 Fax (32-2) 296 60 03
 E-post: regio-info@cec.eu.int
 Internet: http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_da.htm

Oplysninger om EU's regionale støtte
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

ISBN 1725-812X

© De Europæiske Fællesskaber, 2005
 Eftertryk tilladt med kildeangivelse

Printed in Belgium

Publikationskontoret

Publications.eu.int